

ALTERNATIVT BUDSJETT 2025 - 2028

Et bærekraftig budsjett for en stabil og god kommuneøkonomi

Fremskrittspartiet

EFFEKT AV GJELDSREDUKSJON

Gjeldsreduksjonen har medført en samlet besparelse i driften på omlag 70-90 mill med dagens rentenivå som følger:

- Besparte avdrag med 25-40 mill og besparte renter med 45 til 50 mill

Dette medfører betydelig bedring av kommunens handlingsrom

(utbytte fra Sola bredbånd har kun bidratt historisk med 10 mill, men kunne kanskje økt til 15-20 mill)

PROBLEMER MED KOMMUNE DIREKTØRENS FORSLAG

På tross av dette, har kommunen (kommunedirektørens forslag) brukt opp hele handlingsrommet. Dette er skapt ved først å bruke opp den økte skatteveksten, deretter bruke de ca. 50 mill som en tidligere har satt av til avdrag ut over minimum.

Dette skjer som følge av en enorm utgiftsvekst til to ting:

- Rekordhøy lønnsvekst (nødvendighet og ikke så mye å gjøre med)
- En enorm vekst i utgifter på nye tiltak

MED SIKTE FREMOVER (Fremskritt)

Fortsatt måtehold for å sikre den langsiktige bærekraften (som noen predikerer, men ikke gjør..)

Holde igjen på utgiftsveksten som i Kdir for 2025 i 2024 budsjettet var budsjettert til 13 mill men nå er 80 mill.

Prioritere det viktigste først:

Opprettholde driften på Håland og Sola Skole, men. Ta noen innsparinger i forhold til dyr drift, ikke legge lærer ressurser ut i mottager skoler.

Beholdt store deler av kommunedirektøren sine forslag, men redusert og kuttet endel.

- Doblet nivå på reasfaltering av kommunale veier
- Doblet ramme vedlikeholdsetterslep fra 4 mil 8 mill
- Kuttet 4,4 mill på plastinnsamling
- Overført totalt 100 mill ekstra fra drift til avdrag ut over minimum I løpet av HØP perioden som I tillegg til nedjusterte investeringer medfører vesentlig reduksjon I gjeldsgrad og renter og avdrag som binder opp driften.

Vesentlige justeringer i forhold til kommunedirektøren:

- Redusere kostnadene på Sandestubben fra nesten 7 mill pr boenhet til ca 4 mill pr boenhet.
- Redusert kostnadene på Helsekvartal med 30 % fra 10 mil pr boenhet til ca 7 mill pr boenhet. Lagt inn oppstart et år tidligere.
 - NB Kdir. Lagt inn 20 % risikomargin og prisstigning på toppen av et svært høyt prisnivå. Parkeringskjeller over 20000 pr m2, ordinær byggekost opp mot 80000,- pr m2.
- Tatt ut oppgradering allaktivitetshus Dysjaland
- Redusert oppgradering Dysjaland Skole som følge av beholde Håland Skole

- Vi holder lovnaden for: Kultur og aktivitetssenter Tananger (Økt ramme fra 90 til 120 mil)
- Oppgradering/rehabilitering Tananger stadion (økt rammen fra 1 til 22 mil)
- Tatt ut Kleppvegen og lagt inn midler til Sola Sjø til samme formål
- Justert Sola Arena infrastruktur kryss fordi vi kan ikke bruke 140 mill

Vesentlige risiko momenter:

- Rente sensitivitet
- Fortsatt høy inflasjon
 - Lønn
 - Byggekost
- Må holde kostnadsutviklingen under kontroll, kan ikke tillate oss å øke driftsbudsjettet med 80 mill når vi i 2024 sa 13 mill og innbyggervækst er under prognoser som kunne være et argument.
- Kommunedirektøren MÅ gjøre det han sier... Forsiktighet og måtehold

"VI MÅ IKKE SKUSLE BORT DEN FORDELEN
SOLA KOMMUNE HAR SKAPT DE SISTE 4
ÅRENE MED Å TILLATE OSS HVERT ÅR EN
UTGIFTSVEKST LANGT OVER DET VI SELV HAR BUDSJETTERT
MED"

- ukjent

KOMMUNE DIREKTØR / ORGANISASJON

Drift	Tiltak	2024	2025	2026	2027
Kommunedirektør	Utfasing av stillingskontroll	-3 000	-3 000	- 3 000	-3 000
Kommunedirektør	Felles kommuneadvokat	-2101	- 2 101	- 2 101	-2 101
Kommunedirektør	Kjøp av vektertjenester til rådhuset	- 1000	-1000	-1000	-1000
Organisasjonsavdeling	Prisjustering lisenser	-750	-750	-750	-750

OPPVEKST OG KULTUR

Drift		2025	2026	2027	2028
Skole og SFO	Håland skole reversert nedleggelse	2 310	5 600	5 600	5 600
	Sola Skole reversert nedleggelse	1 470	3 570	3 570	3 570
Skole og SFO	12 timers gratis SFO for tredjeklassinger, rammetilskudd	-2 500	-3 099	-3 000	-3 000
Skole og SFO	Nedleggelse av Håland skole fra og med skoleåret 2025-2026	3 300	8 000	8 000	8 000
Skole og SFO	Nedleggelse av Sola skole fra og med skoleåret 2025-2026	2 100	5 1000	5 1000	5 1000

Investeringer		2025	2026	2027	2028
Oppvekst og kultur	Kultur- og Aktivitetsenter Tananger	10 000	55 000	55 000	0
Oppvekst og kultur	Reetablering av FeelGood på Dysjaland (Tjelta)	5 000	0	0	0
	Ny kommunal barnehage Myklebust	0	0	- 97 000	
Oppvekst og kultur	Allaktivitetshus på Tjelta	- 23 069	0	0	0
Oppvekst og kultur	Oppgradering Dysjaland Skole	- 20 000	- 22 500	0	0

LEVEKÅR

Drift		2025	2026	2027	2028
Tjenesteområde/gruppering	Tiltak	2024	2025	2026	2027
Fagstab levekår	Økning i kostnader til Stavanger legevakt	- 2 100	-2 900	-3 650	- 4 400
Fagstab levekår	SLT+ koordinator - full kommunal egenfinansiering	-220	-220	-220	-220
Enhet for mestring	Brobyggerstilling mellom UiS og primærhelsetjenestene	-500	-500	-500	-500
TKK (Tjeneste- og koordineringskontoret)	Boveileder	-750	-750	-	-
Enhet for mestring	Delfinansiering av SLT+-koordinator flyttes til fagstab levekår	220	220	220	220
NAV Sola (sosiale tjenester)	Kostnader tilknyttet Ukrainske flyktninger	- 4 000	0	0	0
NAV Sola (sosiale tjenester)	En stilling knyttet til introduksjonsprogrammet ved NAV	-800	-800	-800	-800
NAV Sola (sosiale tjenester)	Avdelingsleder ved flyktningetjenesten NAV	-170	-170	-170	-170

Investeringer		2025	2026	2027	2028
Levekår	Tilpasningskostnader Sola sjø	10 000	-600	-600	-600
Levekår	Sandestubben nytt bygg 12 plasser	-24 500	- 9 000	0	0
Levekår	Kleppvegen omsorgsboliger	-8 000	-45 000	-63 000	0
Levekår	Helsekvartalet	0	56 500	- 120 000	-120 000

SAMFUNNSUTVILLING

Drift		2025	2026	2027	2028
Fagstab samfunnsutvikling	Sola kommune sin andel av rutetilbud	-144	-144	-144	-144
Eiendom	Temaplan for klimatilpasning - skattefinansiert	0	1 000	1 000	1 000
Eiendom	Felles kommuneadvokat	2 201	2 201	2 201	2 201
Kommunalteknikk	Økt ramme iht tilstandsanalyse / vedlikeholdsetterslep inkl. dekning for høy prisvekst i de senere år	4 000	0	0	0
Kommunalteknikk	Reasfaltering kommunale veier	700	0	0	0
Kommunalteknikk	Plastinnsamling	- 2 200	-2 200	0	0

Investeringer		2025	2026	2027	2028
Samfunnsutvikling	Sola arena, infrastruktur	-35 000	-35 000	0	0
Samfunnsutvikling	Oppgradering/rehabilitering Tananger stadion	5 000	8 000	8 000	0

SENTRALE INNTEKTER OG UTGIFTER / SALDERING

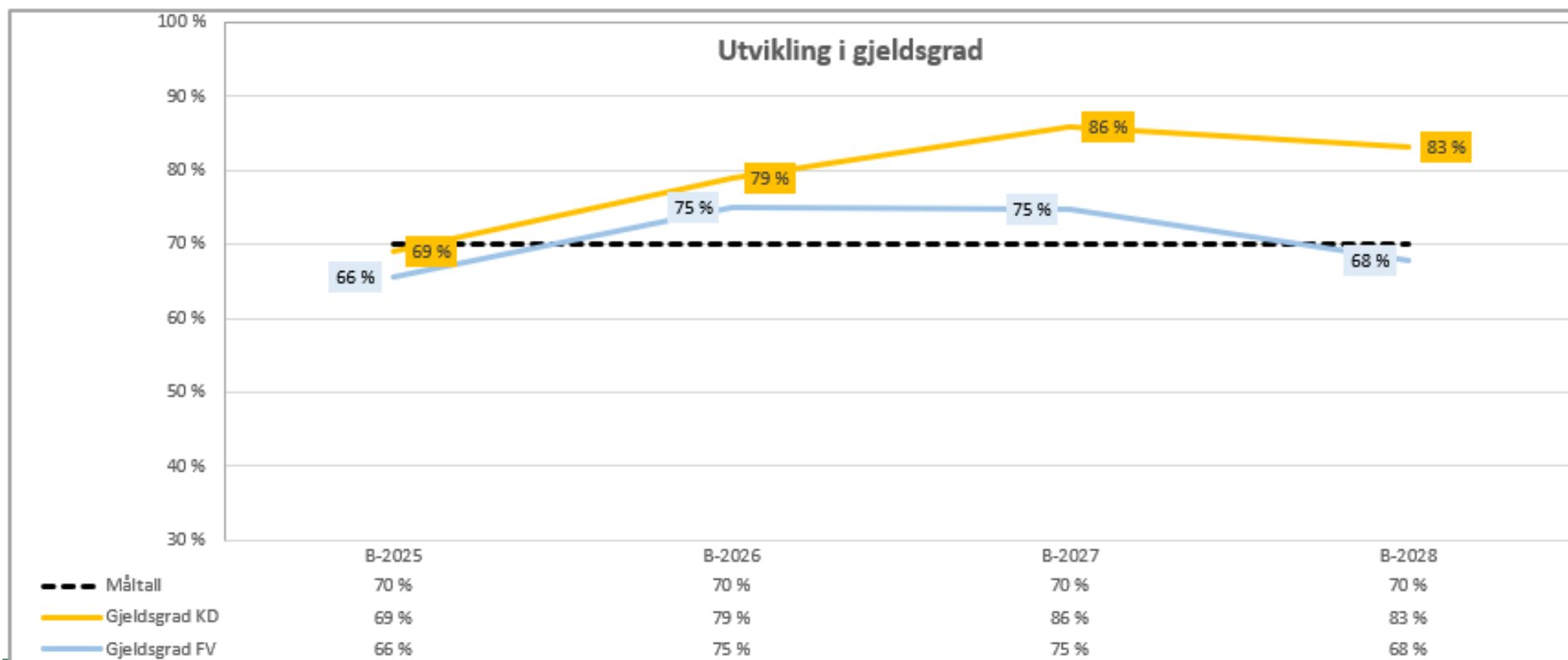
Drift		2025	2026	2027	2028
Skatt/rammetilsk. og finanstransaksjoner	Avdrag ut over minimum	28 251	23 258	25 857	27 419

Verktøy for simulering av gjeldsgrad

Legg inn endring i lån fra Framsikt (bruk samme fortegn som det vises i Framsikt). Skriv beløp i 1000

Periode	2025	2026	2027	2028
Endring i lån	↓ 65 511	↑ -5 930	↓ 176 320	↓ 97 200
Endring i avdrag utover min	28 251	23 258	25 857	27 419

Verbalpunkt

- Vedlikeholdsetterslep av kommunale bygg - Potten økes med 100 % fra 4 til 8 millioner i 2025 og skoler skal prioriteres
- Heltidsprosjekt- Kommunedirektøren har vist i Formannskapet til at en har satt 100 % stilling som et mål som heltid.
 - Heltidsprosjektet har for FrP vært viktig å ha fokus på ufrivillig deltid.
 - Dette står FrP fortsatt bak, mens den siste tids tertialrapport viser at dette har det blitt store overskridelser av.
 - Saken fremmes derfor for politisk avklaring

- Legevakt - Legevakt tjenester er nylig utredet hvor det fremkom at Sandnes hadde et betydelig lavere kostnadsnivå og legevaktsamarbeidet søkes derfor flyttet hit.
- Ukrainske flytninger - SSB viser til økning i sysselsetting og det forventes fortsatt forbedring av sysselsettingsgrad. Samt reduksjon av mottak av flyktninger
- Tananger Stadion - Tananger stadion er et kommunalt anlegg og er stengt av kommunen og det settes derfor straks i gang et prosjekt for å reetablere en nøktern løsning med løpebane, tribune anlegg og garderobe fasiliteter.

- Sola Sjø - Sola sjø ombygges med en kostnadsramme på 10 mill som en erstatning for den planlagte kostbare løsningen på Stangeland Skole
- Krysset Sola Arena, infrastruktur - Kommunedirektøren må se på alternative løsninger da det ikke er forsvarlig med en kostnad på 140 millioner
- Helsekvartalet - Det etableres et helsekvartal, men kostnadene må lages med nøktern løsninger og ikke en kostnad på nærmere 10 mill pr boenhet.
 - Arbeidet forseres og det legges derfor inn mer midler på et tidligere tidspunkt.

- Kultur og aktivitetssenter Tananger - Det jobbes aktivt mot Stavanger regionen havn og Rogaland fylkeskommune for å sikre fremdrift på både kai og bussveg forbi tenkt prosjekt. Prosjektet realiseres i tråd med tidligere planer. Det legges inn drift/FDV midler fra 2028
- Skole struktur - Håland og Sola skole beholdes. Lærer ressursene beholdes i de lokale skolene og legges ikke ut til andre skoler.
 - En foretar derfor ikke så stor oppgradering på Dysjaland som er tilpasset nytt antall elever.
 - Det forutsettes dog at en etablerer en rasjonell og effektiv drift tilpasset elev antallet.

- Dysjaland gamle skole/feelgood - Dysjaland gamle skole rehabiliteres ikke for nærmere 25 mill. Feelgood settes det av et beløp på 5 mill til å tilpasse i eksisterende eller andre lokaler
- Eget gebyr, fornyelse av omdisponering - Statsforvalteren klager og omgjør dispensasjon på 10 år og setter dette til 5 år. Kommuneplan bestemmelsen er kun retningsgivende og ikke juridisk. Gebyr på fornyelse og på ny søknad er det samme: 18000kr. Det er ikke riktig at vi belaster våre innbyggere med dette store gebyret når det må søkes hvert 5 år og deler av søknaden kan videreføres i saksgang. Kommunen må se på muligheter innenfor saksreglementet å forenkle saksprosessen.
 - Frp ber om at det utarbeides et eget gebyr på fornyelse av omdisponering.

- Forlengelse av omdisponering - Det er mange garder i Sola som er utsatt for bruksrasjonalisering som danner grunnlag for mer økonomisk og bærekraftig drift.
 - Dette medfører at fradelte driftsbygninger har en samfunnsøkonomisk nytteverdi som er viktig at blir brukt og ivaretatt til nytte for samfunnet.
 - I den forbindelse ser en at statsforvalter ofte og uten unntak kun tillater omdisponering for 5 år av gangen. Dette medfører at viktige investeringer i bygningsmasse for å få en rasjonell og effektiv utnyttelse til nytt formål ofte ikke er økonomisk lønnsom kun med en 5 års horisont. Dette belaster også kommunens og statsforvalter sin saksbehandlings kapasitet og Sola kommune skal derfor der det er hensiktsmessig jobbe aktivt for å tillate omdisponeringer på 10 år.